

Στο μισό του ουρανού

Έλενα Αρτζανίδου

Εικονογράφηση: Αλέξης Κυριτσόπουλος

Σελ. 103

Δραστηριότητες για τις Δ', Ε' & Στ' τάξεις

Η συγγραφέας:

Η Έλενα Αρτζανίδου γεννήθηκε το 1964 στη Δυτική Γερμανία. Τα χρόνια του παιχνιδιού και της ανεμελιάς τα έζησε στο Μαυρονέρι του Ν. Κιλκίς. Από το 1979 ζει στη Θεσσαλονίκη. Είναι νηπιαγωγός και εργάζεται σε νηπιαγωγείο της πόλης. Δίπλα στους Μ. Φιλιππάκη και Γ. Μαμακούκα γνώρισε το θεατρικό παιχνίδι.

Εργάστηκε ως εμπνευστήρια σε προγράμματα του Δήμου, της Νομαρχίας και ιδιωτικού φορέα της πόλης.

Περίληψη: Η Ωραιοζήλη είναι ένα κορίτσι που γεννήθηκε και μεγάλωσε σε ένα ακριτικό νησί του Αιγαίου, τη Σύμη. Τα χρόνια κυλούσαν όμορφα για το κορίτσι, πνιγμένα στις αγκαλιές και τα χάρδια της μητέρας της Αστερόπης, του πατέρα της Μιχάλη και της γιαγιάς Πηνελόπης. Η Ωραιοζήλη, εκτός από το πάθος της για τη θάλασσα, έχει μεγάλο ταλέντο στη ζωγραφική, το οποίο το κληρονόμησε από τον παππού της. Περνά τις μέρες του καλοκαιριού της μαζί με την παρέα της κάνοντας βουτιές στη θάλασσα ενώ η καλύτερή της φίλη είναι η Ντιλάι, ένα κορίτσι από το Μαρμαρά που ζει με την οικογένειά της στη Σύμη, αφού οι γονείς της είναι πολιτικοί πρόσφυγες. Κάποια μέρα στην παρέα προστίθεται και η Σεβαστιάνα, ένα κοριτσάκι από τη Θεσσαλονίκη που κάνει διακοπές στο νησί, και η Ωραιοζήλη τη σώζει από βέβαιο πνιγμό. Από τότε γίνονται φίλες και κατά τη διάρκεια του χειμώνα αλληλογραφούν. Η μοίρα όμως επιφυλάσσει στην Ωραιοζήλη μια δυσάρεστη έκπληξη. Ο αγαπημένος της πατέρας τραυματίζεται βαριά όταν πέφτει από τη στέγη που προσπαθούσε να επισκευάσει. Το νοσοκομειακό ελικόπτερο δεν καταφέρνει να προσγειωθεί στο νησί λόγω κακοκαιρίας και ο Μιχάλης χάνει τη μάχη με το θάνατο. Αυτός ο χαμός θα κάνει το κορίτσι να κλειστεί στον εαυτό της, τη μητέρα της να αναγκαστεί να δουλέψει και τη γιαγιά να γεράσει πρόωρα.

Τα χρόνια της εφηβείας της περνούν δύσκολα. Οι φίλοι της κάνουν ό,τι μπορούν για να τη βοηθήσουν να ξεπεράσει το χαμό του πατέρα της. Τα καταφέρνει τελικά αρκετά χρόνια μετά, τελειώνοντας το Λύκειο, όταν το έργο της «Στο μισό του ουρανού» βραβεύεται και η ίδια γίνεται δεκτή στη Σχολή Καλών Τεχνών.

Θεματικοί άξονες:

- ✓ Η ζωή των παιδιών σε ένα ακριτικό νησί
- ✓ Η φιλία
- ✓ Η αγάπη και η αυτοθυσία
- ✓ Ο αγώνας για την πραγματοποίηση του ονείρου
- ✓ Οι δυσκολίες των ανθρώπων που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους ως πολιτικοί πρόσφυγες

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ: Πιθανόν να χρειαστεί να διευκρινιστούν οι πιο κάτω λέξεις και εκφράσεις: *μπατάρεις* (σ. 9), *γούζες*, *σκαρπέλα* (σ. 16), *επώαση* (σ. 27), *εμμονή* (σ. 27), *πολιτικοί πρόσφυγες* (σ. 30), *μουράγιο* (σ. 31), *αγόγγυστη* (σ. 36), *ανέφικτες* (σ. 46).

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ: Αφού διαβάσετε τον τίτλο, ζητήστε από τα παιδιά να σας πουν γιατί κατά τη γνώμη τους η συγγραφέας διάλεξε αυτή τη φράση.

- ✓ Η λέξη «*κοράκι*» στα συμιακά σημαίνει «*κορίτσι*». Σε πολλά μέρη της Ελλάδας οι άνθρωποι χρησιμοποιούν κάποιες λέξεις οι οποίες δεν είναι γνωστές σε όλα τα μέρη της πατρίδας μας. Έχεις τέτοια παραδείγματα στην περιοχή σου; Ρώτησε κυρίως τους πιο ηλικιωμένους και κάνε έναν κατάλογο με τέτοιες λέξεις. Αποτελούν πολύτιμα στοιχεία της ιστορίας της γλώσσας μας και δεν πρέπει να χάνονται!

Λέξη (στην τοπική διάλεκτο)	Σημασία (στην κοινή νεοελληνική γλώσσα)

- ✓ Στη **σελίδα 27** η Ωραιοζήλη μιλώνοντας με τη φίλη της την Ντιλάι λέει: «*Πιστεύω ότι το να είσαι ζωγράφος σημαίνει να είσαι χαράκτης, δηλαδή να επεξεργάζεσαι ύλες*». Πώς καταλαβαίνεις εσύ αυτή την άποψη; Συζήτησέ το στην τάξη ή στην παρέα σου.
- ✓ Η Ντιλάι και η οικογένειά της είναι «*πολιτικοί πρόσφυγες*». Ξέρεις τι σημαίνει; Συζήτησέ το στο σχολείο ή στην οικογένειά σου. Προσπάθησε να βρεις σε εφημερίδες σχετικά άρθρα.
- ✓ Η Σεβαστιάνα περιγράφει στα κορίτσια την πόλη της. Κάνε κι εσύ το ίδιο για το δικό σου τόπο. Μην ξεχάσεις να αναφέρεις και αξιοθέατα που ενδιαφέρουν τους συμμαθητές σου!

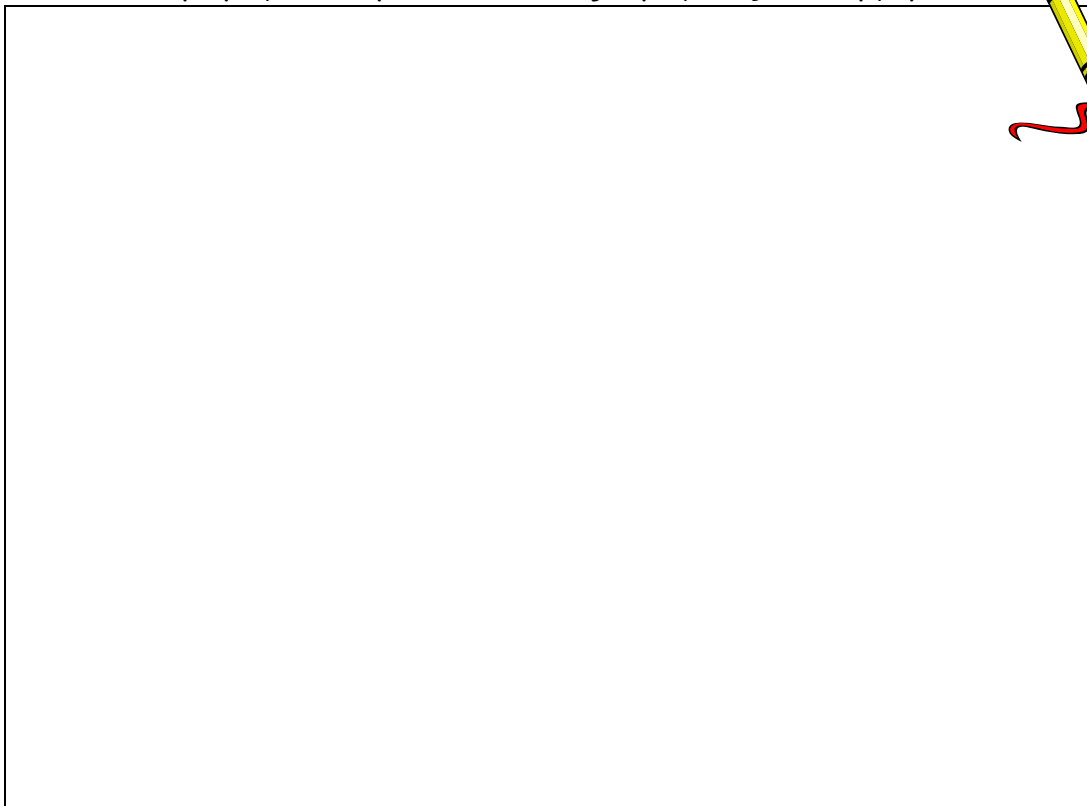
Στο μισό του ουρανού, Έλενα Αρτζανίδου

- ✓ Ξαναδιάβασε τα λόγια του πατέρα της Ωραιοζήλης προς τη μητέρα της όταν εκείνη του λέει ότι θα ήθελε να δουλέψει, για να τον βοηθήσει (σ. 37). Συζητήστε στην τάξη για το τι προσφέρει η μητέρα στο σπίτι. Έπειτα προσπαθήστε να κάνετε ένα συγκεντρωτικό κατάλογο με τις δουλειές που κάνουν οι μητέρες σας. Δίπλα γράψτε ποιες από αυτές θα μπορούσατε να τις κάνετε εσείς, για να την ξεκουράσετε.

Δουλειές που κάνει η μητέρα στο σπίτι	Τι θα μπορούσα να κάνω εγώ για να την ξεκουράσω

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΩΤΟΤΥΠΗΘΕΙ

- ✓ Στη σελίδα 66 η μητέρα της Ντιλαί περιγράφει τον τόπο της. Διάβασε πάλι την περιγραφή και προσπάθησε να ζωγραφίσεις το Μαρμαρά.

Στο μισό του ουρανού, Έλενα Αρτζανίδου